

Folketingets Socialudvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: 23. september 2009

Tlf. 3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail ism@ism.dk

DHO/ J.nr. 2009-6550

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 28. august følger hermed indenrigs- og socialministerens endelige svar på spørgsmål nr. 561 (SOU Alm. del).

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Meta Fuglsang (SF).

Spørgsmål nr. 561:

”Ministeren bedes redegøre for, om børnene af afviste asylansøgere og asylansøgere, hvis sag er under behandling, er omfattet af servicelovens § 50, og hvis det er tilfældet, hvilke forpligtelser der i så fald er til at foretage en egentlig udredning af børnenes forhold i forbindelse med behandling af en sag om hjemsendelse.”

Svar:

Børn, der opholder sig på asylcentre som asylansøgere, hører som udgangspunkt under udlændingemyndighedernes område. Det betyder, at det er personalet på asylcentrene, der skal varetage den daglige omsorg for børnene på stedet, herunder yde den nødvendige særlige støtte. Selvom det er personalet på stedet, der varetager det daglige arbejde, har kommunen sideløbende hermed en aktiv forpligtelse til at føre tilsyn med børnene på asylcentrene. Dette følger af servicelovens § 146, hvorefter kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med alle børn, der opholder sig i kommunen. Kommunen skal i forlængelse heraf iværksætte en såkaldt § 50 undersøgelse, ”hvis det må antages at et barn eller en ung trænger til særlig støtte”, ligesom det er tilfældet for andre børn.

Det betyder, at hvis der er børn på asylcentrene, der har problemer af en sådan karakter, at udlændingemyndighederne ikke kan håndtere dem uden hjælp fra de kommunale myndigheder, har kommunerne en pligt til at yde den nødvendige hjælp efter principperne i serviceloven. Kommunerne skal herefter anvende de samme procedureregler og foranstaltninger, som i øv-

rigt kan anvendes i forhold til udsatte børn og unge. Det kan fx være tilfældet, hvor det skønnes nødvendigt at anbringe et barn eller en ung uden for hjemmet. Det er Udlændingesservice under Integrationsministeriet, der godkender og afholder udgifterne til særlige støtteforanstaltninger, jf. udlændingelovens § 42 a.

Behandling af sager om asyl og hjemsendelse hører under Integrationsministeriets ressort. Integrationsministeriet oplyser blandt andet følgende:

”For så vidt angår den egentlige faktiske hjemsendelse af afviste asylansøgere, herunder børnefamilierne, kan det oplyses, at det er Rigspolitiet, der sørger for udsendelse i sager, hvor udlændinge – der ikke har ret til at opholde sig her i landet – ikke ønsker at udrejse frivilligt.

Rigspolitiets personale har erfaring med udsendelser af børnefamilier til deres respektive hjemlande, og der vil naturligvis blive taget fornødent hensyn til, at der er tale om familier med børn.

Alle offentlige myndigheder, herunder Rigspolitiet, Flygtningenævnet, Udlændingesservice og Integrationsministeriet inddrager hensynet til barnets tarv i alle beslutninger, der træffes vedrørende børn.

I henhold til Børnekonventionen skal bl.a. alle i den offentlige forvaltning i forbindelse med foranstaltninger vedrørende børn, lade barnets tarv komme i første række. (Artikel 3).

Herudover er Danmark også forpligtet til at sikre barnet den beskyttelse og omsorg, der er nødvendig under hensyntagen til de rettigheder og pligter, der gælder for barnets forældre. (Artikel 3).

Der er ikke særlige procedurer for inddragelse af børnesagkyndig ekspertise i forbindelse med udsendelse af afviste asylansøgere med børn, men der kan naturligvis ske inddragelse af børnesagkyndig ekspertise, hvis der opstår behov herfor.

Generelt er det således, at afviste asylansøgere og deres børn sædvanligvis er indkvarterede på asylcentre frem til det tidspunkt, hvor udsendelsen kan effektueres.

Asylcentrene har pligt til at sikre forebyggende sundhedsforanstaltninger for børn og unge, herunder at sikre børnene tilstrækkeligt gode psykiske sundhedsforhold.

Derudover har kommunerne pligt til at føre tilsyn med børnenes forhold efter serviceloven. Når et asylcenter bliver opmærksom på et asylansøgerbarn med særlige psykiske sundhedsproblemer, skal asylcentret kontakte kommunen, så kommunen kan vurdere, om der er behov for en særlig indsats.

Hertil kan det supplerende oplyses, at børnene og deres forældre i løbet af tiden på et asylcenter i dag får tilbudt de samme besøg af sundhedsplejerske, lægeundersøgelser og vaccinationer som danske børn får efter reglerne om forebyggende sundhedsordninger for børn og unge.

I Dansk Røde Kors regi er der endvidere etableret en udredningsenhed for asylansøgerbørn med særlige behov, hvis formål det er at sikre psykologisk samt psykiatrisk behandling af asylansøgerbørn med særlige behov samt sikre psykologisk screening af nyankomne asylansøgerbørn. Udredningsenheden har eksisteret som pilotprojekt siden foråret 2007 og er fra 1. juli 2008 gjort til en del af operatørkontrakten mellem Dansk Røde Kors' Asylafdeling og Udlændingesservice.

Der iværksættes således en tidlig indsats ved, at alle børn psykologisk screenes ca. 3 måneder efter ankomsten til landet. I de tilfælde, hvor der måtte fremkomme oplysninger, der kan give anledning til bekymring for barnets videre udvikling, skal barnet henvises til udvidet pædagogisk psykologisk helbredsscreening for at sikre, at barnet får rette tilbud. Såfremt der endvidere er behov herfor, skal asylansøgerbørnene henvises af det tværfaglige team til en børnepsykolog, børnepsykiater eller anden relevant specialist.

Disse vilkår er også gældende for børnefamilier, som skal hjemsendes til deres hjemlande.

Endelig skal det understreges, at en asylansøger til enhver tid kan anmode om at få sin sag genoptaget. En ansøgning om blandt andet humanitær opholdstilladelse kan efterfølgende genoptages, hvis der fremkommer nye oplysninger af så væsentlig betydning for sagen, at der er en vis sandsynlighed for, at sagen ville have fået et andet resultat, hvis oplysningerne havde foreligget ved den oprindelige afgørelse af sagen.

Såfremt ministeriet således efterfølgende får fremsendt en række nye oplysninger om de pågældendes helbredstilstand, vil ministeriet vurdere, hvorvidt disse nye fremsendte oplysninger kan danne grundlag for at meddele humanitær opholdstilladelse efter bestemmelsen i udlændingelovens § 9 b, stk. 1.

Denne fremgangsmåde gælder naturligvis også i sager omkring afviste asylansøgere og asylansøgere, hvis sag er under behandling, og hvor der er børn involveret.”

Karen Ellemann

/ Nina Eg Hansen